

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Svenska kraftnät
balansansvarsavtal@svk.se

Energiföretagen Sveriges remissvar på Svenska kraftnäts ”Balansansvarsavtal för el (AVTAL/620)”

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Generella kommentarer

Energiföretagen anser att regelverket bör präglas av långsiktighet och stabilitet då återkommande förändringar är förknippade med kostnader för marknadens aktörer. Detta minskar systemets effektivitet och skapar osäkerhet i marknaden med förhöjda avtalsrisker för de befintliga aktörerna.

Vidare är det av största vikt att en prissättningsmodell tillämpas som ger styrsignaler och incitament till aktörerna att aktivt arbeta med planer och prognoser avseende produktion och förbrukning.

Då balansansvarsavtalet också utgör ett marknadsregelverk, vill föreningen framhålla att grundläggande för en rättvis konkurrens på marknaden är att alla aktörer möter samma regelverk. Kraven ska vara samma oavsett var inmatningen sker och oavsett vilken teknisk källa man representerar. Exempelvis är det därför inte acceptabelt att de tekniska kraven i Finland och Sverige divergerar då aktörerna som levererar till en gemensam marknad konkurrerar på olika villkor.

Dokumentet med tekniska krav på FCR från förbrukning respektive produktion är påfallande olika i omfattning, vilket illustrerar det orimliga i att ha olika kravbilder för samma produkt.

Föreningen vill också framhålla vikten av att alla aktörer nås av korrekt information vid rätt tidpunkt, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av flexibilitet ökar med minskad andel planerbar elproduktion i elsystemet. Fundamentalt i detta är att systemoperatörerna i nära realtid publicerar relevant information från reglermarknaden, såsom pris, volym och riktning. Detta är inte bara viktigt för att aktivera den potential för flexibilitet som finns hos marknadens aktörer, utan även för att förebygga informationsasymmetrier som å ena sidan kan ge vissa aktörer en fördel på marknaden, men å andra sidan leder till att vissa aktörer låses in i en insiderposition.

Energiföretagen anser det viktigt att arbetet med en nordisk harmonisering fortsätter för att säkerställa en fungerande konkurrens på den nordiska

marknaden. I arbetet med en nordisk harmonisering måste även perspektivet om en nordisk slutkundsmarknad beaktas. Exempelvis måste ansträngda situationer behandlas likvärdigt i avräkningen.

Vi inser att avgifterna i viss mån är beroende av förutsättningar som inte är kända då Svenska kraftnät (Svk) tar fram förslag till nytt avtal. Ur ett principiellt perspektiv är det olyckligt att inte kunna lämna synpunkter på ett fullständigt förslag, men föreningen förutsätter att större förändringar aviseras med god framförhållning för att möjliggöra en konstruktiv diskussion med branschen.

Specifika kommentarer

Huvuddel – 14 Ändringar och tillägg

Energiföretagen uppskattar att Svk villkorar avtalsförändringar med att dessa diskuterats i Elmarknadsrådet. Dock vill vi framhålla att "Elmarknadsrådet" inte finns i bilagan med definitioner, samt att rådets "juridiska status" är oklar, till skillnad från t.ex. Elberedskapsrådet.

Med tanke på de organisationsförändringar som skett på Svk under de senaste åren, är det inte helt tydligt om titeln "Avdelningschef" är relevant för den som signerar avtalet för Svk:s räkning.

Avtalsbilaga 1 – Definitioner

Förbrukningsprofil respektive *Reducerad förbrukningsprofil* – är dessa definitionerna anpassade i enlighet med upphörandet av aggregerad månadsvis timförbrukning?

Spotpris – begreppet "elbörsen" finns inte definieras. Energimarknadsinspektion ser just nu över föreskriften avseende rapporteringen om priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare, och avseende "rörliga priser" föreslås i skrivande stund "... baserat på föregående månads medelspotpris på den europeiska dagen före marknaden...".

Avtalsbilaga 2 – Allmänna villkor för balansering

1 Allmänt – Det saknas en definition av begreppet "Elbörs".

4 Prissättning och avgifter – som framhållits ovan hade Energiföretagen gärna sett en längre framförhållning avseende förändringar i Svk:s avgifter då dessa är viktiga i företagets prissättning gentemot kund.

Bilaga 3 - FCR

Föreningen anser att bilagan för FCR bör delas upp på två bilagor: FCR-N respektive FCR-D för tydlighetens skull.

Som anförts ovan menar föreningen att det föreslagna regelverket inte innebär att alla resurser behandlas likvärdigt. Vi menar att den högsta samhällsnyttan, och lägsta kostnaden för kunden, nås där alla leverantörer möter samma krav och prissättning.

Nuvarande regler uppvisar oacceptabla skillnader både mellan marknadsdeltagare i Finland och Sverige, samt mellan förbruknings- och produktionsresurser. Det senare illustreras väl av att de tekniska kraven på FCR från förbrukning respektive produktion är påfallande olika till sitt omfång.

Vi ifrågasätter prissättningen av FCR och vill hänvisa till att marginalprissättning enligt ekonomisk teori är en förutsättning för samhällsekonomisk effektivitet. Det är också en nödvändighet för att få in förbrukare och samtidigt bibehålla ett jämt spelfält.

2.3.1. Central styrning av FCR

Eftersom regelverket tillåter central frekvensmätning anser föreningen att kravet på frekvensmätning i respektive prisområde är orimligt i förhållandet till kravets effekt för systemet. Det driver kostnader som systemets användare ytterst får betala. Uppdelad frekvens mellan elområden bedöms inträffa mycket sällan. Vi förordar därför en förändring av regelverket till att kräva redundant frekvensmätning istället för som idag frekvensmätning i varje prisområde.

2.3.2. FCR genom stegvis reglering

Vi vill uppmärksamma på att EU förordningen om anslutning av förbrukare (EU 2016/1388, artikel 29.2.e) endast kräver att enheten ska klara en återgång slumpvis inom en femminutersperiod. Eftersom nuvarande krav på linjär återgång inte har stöd i förordningen bör kravet ändras.

2.3.2. Volymbegränsning av centralt styrd och stegvis reglerad FCR

Andelarna för centralt aktiverad FCR bör uppdateras med kommande uppskrivning av total upphandlad volym.

Vidare antas att texten avser inbjuden volym och inte förkvalificerad dito.

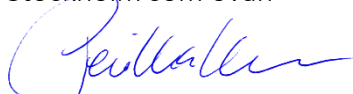
3.2. Regler för budgivning (avser även aFRR, bilaga 4)

Föreningen ställer sig frågande till att regelverket inte tillåter asymmetriska bud. Det utesluter en del av potentialen och motverkar introduktionen av nya källor för leverans av stödtjänster.

Vi ställer oss frågande till om den minskade budstorleken är samhällsekonomiskt motiverad. Begränsningen innebär att det inte kommer att vara lönsamt för vissa anläggningar att lämna bud till marknaden. Genom ett minskat urval av bud riskerar detta att leda till att reservupphandlingen blir dyrare än nödvändigt.

Vidare bedöms övergången till kortare blockbud att leda till ökade kostnader för elproducenter genom en ojämnare drift.

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed

VD Energiföretagen Sverige